

ՍՈՎԵՏԱԿԱՆ ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ 27-ՐԴ ՏԱՐԵԴԱՐՁԻ ՏՈՆԱԿԱԾԱՐՈՒԹՅՈՒՆԸ

ԵՐԵՎԱՆԻ ՔԱՂԱՔԱՅԻՆ ՍՈՎԵՏԻ ՀԱՆԴԻՍԱՎՈՐ ՆԻՍՏԸ ՆՎԻՐՎԱԾ ՍՈՎԵՏԱԿԱՆ
ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ 27-ՐԴ ՏԱՐԵԴԱՐՁԻՆ

Նոյեմբերի 29-ին Սպենդիարովի անվան Լենինի շքանշանակիր օպերայի և բալետի պետական թատրոնում տեղի ունեցած աշխատավորների գեպուտատների ծրեանի Քաղաքային Սովետի հանդիսավոր նիստը՝ պարտիկական, կոմերիտական, սովետական, հասարակական կազմակերպությունների և Սովետական Բանակի գորամասերի ներկայացուցիչների հետ միասին, նվիրված Հայաստանում սովետական իշխանություն հաստատելու 27-րդ տարեդարձին:

Դահլիճը լեփ-լեցում է հյուրերով, նրանց մեջ՝ արդյունաբերության և տրանսպորտի ղեկավարներ, գիտության, արվեստի ու գորականության ներկայացուցիչներ, Սովետական Բանակի հրամանատարներ, սովետական նոր քաղաքացի հայրենադարձ հայեր:

Երեկոյան ժամը 6-ին բացվում է վարդույրը. թատրոնի բեմը զարդարված է ծաղիներով և ալ-կարմիր դրոշներով: Կենտրոնում դրված է Հանճարեղ Ստալինի մեծադիր նկարը: Բեմի կողերին փակցված կարմիր պատառքի վրա հայերեն ու ռուսերեն լեզվով գրված են հայ ժողովով լավագույն բարեկամ, մարդկության հանճար Ստալինի խոսքերը. «Միայն Սովետական իշխանության գաղափարը բերեց Հայաստանին խաղաղություն և ազգային վերածնության հնարավորություն»:

Հանդիսավոր նիստի նախագահության սեղանի շորջն են գտնվում Հայաստանի կոմարտիկայի ու կառավարության ղեկավարները, գիտության ու արվեստի ականավոր գործիչները:

Հանդիսավոր նիստը բացված է հայտարարություն աշխատավորների գեպուտատների ծրեանի Քաղաքային Սովետի գործիում նախագահ Յ. Վարդանյանը:

Հայկական ՍՍՌ Պետական հիմնի հզոր ու վեհ հնչուածները տարածվում են դահլիճում:

Բուռն, երկար ժամանակ շորող օվացիայի ներքո ընտրվում է պատվավոր նախագահություն՝ ժողովուրդների մեծ առաջնորդ Ստալինի գլխավորությամբ:

Ներկաները աննկարագրելի բերկրությամբ ու խանդավառությամբ օվացիա են անում ի պատիվ սովետական ժողովորդի մեծ առաջնորդ Ստալինի, որն այդ նշանակալից օրը իր համաձայնությունն էր հայտնել ծրեանի Քաղաքային Սովետի գեպուտատ քվեարկվելու համար:

Հայաստանում սովետական իշխանություն հաստատելու 27-րդ տարեդարձի մասին զեկուցելու համար խոսքը տրվում է Հայկական ՍՍՌ Մինիստրների Սովետի նախագահ Ս. Կարապետյանին:

Այսօր Սովետական Հայաստանի աշխատավորները, — ասում է Ս. Կարապետյանը, — ցնծությամբ են նշում իրենց ազգային տոնը, Հայաստանում սովետական իշխանություն հաստատելու 27-ամյակը: 1920 թվի նոյեմբերի 29-ին Հայաստանի աշխատամբ բանկուներն ու դյուլացիները ուսումնեցությունը և հերոսական Կարմիր Բանակի օնբությամբ տապալեցին դաշնակների ատելի լուծը և Հայաստանում հաստատեցին սովետական կարգեր:

Զեկուցողը կանգ է առնում հայ ժողովրդի պատմական անցյալի վրա, պատմում է անհամար ծանր փորձությունների մասին, որ կրել է նա իր պատմական ուղին անցնելուց:

— Ժողովրդի համար, — շարունակում է զեկուցողը, — որի պատմությունը հաշվում է երկու ու կես հազարամյակ, 27 տարին բավականաշատի փոքր ժամանակամիջոց է, սակայն սոցիալիստական ուղղուցիչայի հաղթանակի պայմաններում, սովետական կարգերի պայմաններում, Լենինի-Ստալինի պարտիկայի իմաստում ղեկավարության շընորհիվ այդ 27 տարիները իրենց նշանակությամբ, բովանդակությամբ և ստեղծա-

գործ ուժով գերազանցում են ողջ նախաւ-
սևուցիսն ժամանակաշրջանի հասարա-
կական զարգացմանը:

Նվաճումները, որ ձեռք է բերել Հայ ժողովուրդը սովորական իշխանության տարիներում ուստացած կայսի կանքի բոլոր ճյուղերում, Հնարավիր դարձան միայն Միոթենական կառավարության Հսկայական օգնության շնորհիվ, եղբայրական ժողովուրդների և Հատկապես ոռու մեծ ժողովրդի, օգնության շնորհիվ, ընկեր Ստալինի Հայաստանի Նկատմամբ տածած ամենօրյա անդուզ հոգատարության շնորհիվ:

Մեծ առաջնորդի անունը Հիշելուց գահի-
ձում առաջ է գալիս բուռն օվացիա. Ժողո-
վականները հոտնիալս ծափահարում են ի
պատիվ մարդկության մեծագույն հանճար
մեծ Ստափինի:

Զեկուցը օրինակներով ու թվերով նրա կարագրում է Հայաստանի աշխատավորների անցած փառապանծ ուղին, ցույց է տալիս նրա արդյունաբերության, գյուղատնտեսության, գիտության, կուլտուրայի և արվեստի բունք աճը։ Արդյունաբերության տեսակարար Հշիքը մեսպուրիկայի ծողովը դադարան մնաեաւ տեսության ընդհանուր ծավալում ներկարում կազմում է 75 տոկոսից ավելին։ Սովետական հշխանության տարիներին Հայաստանում կառուցվել են 360-ից ավելի գործարաններ, ֆաբրիկաներ և այլ արդյունաբերական ձեռնարկներ։ Ռեսպուբլիկայում ստեղծվել են արդյունաբերության բոլորովին նոր ճյուղեր։

Արդյունաբերության բուն զարգացովը պարզմաններ է ստեղծել գյուղատնտեսության արմատական վերակառուցման և նրա անշեղորեն առաջընթացի համար Այս տարի Հայաստանի կոլխոզները ժամկետից շուրջ կատարեցին պետությանը հազ հանձնելու պլանները: Պլանից դուրս պետական շտեմարաններն են հանձնվել 350 հազար փութ հազարհատիկ:

Անցած 27 տարում, — ասում է ապա զեկուցողը, — Հայոստանում տեղի է ունեցել իսկական կովտուրական ռևոլուցիա։ Այժմ

Հայաստանը ծածկված է միջնակարգ և թերի միջնակարգ դպրոցների, տեխնիկականների և բարձրագույն ուսումնական հիմնարկների, ակումբների և գրադարանների, թատրոնների և կինոյի խիտ ցանցով:

Սովետական Հայաստանում, Հատկապես
վերջին տարիներս, մեծ թափ է ընդունել
գիտական և տեխնիկական մտքի զարգա-
ցումը: Կազմակերպվել է Հայկական ԱՍՏ-
Գիտության ներքի Ակադեմիան:

Զեկուցողը առանձնապես կանգ. է առում
ուստուգիրի կայի կյանքում նշանակալից
դեպքի — Հայ ժողովրդի ազգային վերամիա-
վորման վրա: 85 Հազարից ավելի արտա-
սահմանաւան հայեր վերադարձել են իրենց
Հայրենիքը՝ Սովետական Հայաստան և ուս-
պուրիկայի բռուր աշխատավորների: Հետ-
միասին ստեղծառործ աշխատանքի ժմեն:

Զեկուցման եզրափակման ժամանակ զեղակուցողը բնութագրում է Հայաստանի արդյունաբերության ու գյուղատնտեսության մեջ իշխող հետպատճերագլուխ աշխատանքային մեծ վերելքը և ընդդժում հայ ժողովրդի ունեցած հսկայական հաջողությունները:

— Այդ հաջողությունները հնարավոր դարձան շնորհիվ Սովետական կառավարության կողմից ցուց տրվող մշտական օգնության, շնորհիվ ընկեր Մտայինի ամենօրյա հոգաւարության ու ղեկավարության:

Ժողովականները միահամբուռ կերպով ոտքի են ելնում և բոլոն օվացիս կազմակերպում ի պատիվ Հանճարեղ առաջնորդ, Հայ ժողովրդի փրկարար ու բարեկամ մեծ Աթաւինի:

Հանդիսավոր նիստի մասնակիցները մեծ
խանդավառությամբ են ընդունում ուղղուցնի
հեռագրի տեխստը՝ ուղղված սովորական
ժողովրդի հաղթանակների ուժեցնող ու կազ-
մակերայիշ մեծ Ստալինին:

Վերջում հանդիսավոր նիստի մասնակիցների համար մեծ Համերգ տրվեց մայրաքաղաքի լավագույն արտիստական ուժերի մասնակցությամբ:

ՍՈՎԵՏԱԿԱՆ ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ 27-ՐԴ ՏԱՐՄԱԿԻ ՏՈՆԱԿԱՏՐՈՒԹՅՈՒՆԸ
ԱՐՏԱՎԱՐԱՐՈՒՅՆՈՒՄ

ՆՅՈՒ-ՑՈՐՔ, 20 դեկտեմբերի (ՏԱՍՄ).—
Աշայկական Ազգային Խորհրդի» Ելու-Ցորքի
բաժանմունքը Ամերիկայում Հայկական ՍՍՌ
27-րդ տարեթարձի տոնակատարության առ-
թիվ կազմակերպիչ, է միտհնգ, որտեղ ներկա-
ն եղել մոտ 800 մարդ Միտինգում Հանդես
է եկել «Հայկական Ընդհանուր Բարեգործա-

նա մտել է Սովետական Միության ժողովուրդների ընտանիքի մեջ, ձեռք են բերվել բայց առիկ նվաճումներ գիտության, էկոնոմիկայի և արվեստի ասպարեզում։ Միտինգը ողջույն է ուղարկել Սովետական Հայաստանի կառավարությանը։

Խորհրդի ներկայացուցիչները հայտարարել

են, որ նման միտինգներ տեղի են ունեցել նոյեմբերի 30-ին ամերիկյան 27 քաղաքներում, ներառյալ Բոստոնը, Լոս-Անջելոսը, Գիկագոն։ Խորհրդը մտադիր է երկրում հավաքել 100 հազար դոլար եկող տարի իր գործունեությունը շարունակելու համար։

***

ԲՈՒԽԱՐԵՍ, 2 դեկտեմբերի (ՏԱՍՍ)։— Օրերս Ռումինա-սովետական բարեկամության տանը տեղի է ունեցել Հայաստանում սովետական իշխանություն հաստատվելու 27-րդ տարեդարձի հանդիսավոր տոնակատարությունը։ Տոնակատարությունը կազմա-

կերպել էր ոռմինահայերի միավորումը։ Հանդես եկած՝ Խոմինիայում Հայաստանյան ծակատի գլխավոր քարտուղար Բարայանը նշել է Հայաստանում սովետական իշխանություն հաստատվելու պատմական նշանակությունը։

***

ԹԵՅՐՈՒԹ, 30 նոյեմբերի (ՏԱՍՍ)։— Նոյեմբերի 30-ին Բեյրութում հանդիսավոր կերպով տոնվել է Սովետական Հայաստանի 27-րդ տարեդարձը, Տոնակատարությունը կազմակերպել էր Հայկական Ազգային Խորհուրդը։ Հանդիսավոր նիստը տեղի է ունեցել կիրանանի պրեմիեր-մինիստրի ժամանակավոր պաշտոնակատար, Հանրային աշխատանքների մինիստր Գաբրիել Մուրու և հայեկեցու կաթողիկոս Գաբրեգինի նախագահությամբ։ «Դումբա» կինոթատրոնի հսկայական դահլիճը, որտեղ տեղի էր ունենում ժողովը, լեփ-լեցուն էր։ Ներկա էին գիտական և կուլտուրական աշխարհի ականավոր արար հաստրակական ներկայացուցիչներ։ Սովետական Հայաստանի նվաճումների վերաբերյալ գեկուցումով հանդես եկան հայ հասա-

րակական գործիշ Զանգոտելանը և հայ բանաստեղծ Սարգսի Աբդալյանը։ Հանդիսավոր մասը ավարտելուց հետո հայկական գեղարվետական ինքնագործունեության ուժերով տրվեց համերգ և ապա ցուցադրվեց սովետական գունավոր կինոֆիլմ՝ նվիրված Մոսկվայում մայսի մեջի տոնակատարությանը և 1947 թվին Կարմիր Հրապարակում տեղի ունեցած զրահանդեսին։ Ֆիմը հիացրեց հանդիսատեսներին։ Ցուրաքանչյուր անդամ, երբ էկրանի վրա երևում էին ընկեր Ստալինը և կառավարության անդամները, գահինում թնդում էին որոտընդուստ ծափահարություններ։ Սովետական Հայաստանի 27-րդ տարեդարձի տոնակատարությունն անցավ հսկայական ոգևորությամբ։

***

ԿԱՇԻՐԵ, 29 նոյեմբերի (ՏԱՍՍ)։— Նոյեմբերի 29-ին Կահիրեաւմ տեղի է ունեցել Հայկական գաղութի հանդիսավոր նիստ՝ նվիրված Հայկական ՍՍՌ 27-րդ տարեդարձին։ Հանդես եկած հոնորները նշել են ուսպուրիկայում քաղաքական, տնտեսական և կուլտուրական աշխարհի ականավոր արար հաստրակական ներկայացուցիչներ։ Սովետական Հայաստանի նվաճումները նշել են ուսպուրիկայում քաղաքական, ասպարեզում հսկայական հաջողությունները, որ ձեռք են բերվել 27-տարվա ընթացքում լենինի-Ստալինի կոմունիստական պարտիայի օգնությամբ և նրա ղեկավարությամբ։ Հոնորներն ընդունվել էին արտասահմանյան հայերի անսա-

սան վճռականությունը, որքան կարելի է շուտ վերադառնալ հայրենիք՝ Սովետական Հայաստան։ Ժողովը ուղարկի հնապատճեն է ուղարկել Հայկական ՍՍՌ Գերագույն Սովետին և կառավարությամբ։

***

Հայկական գաղութի հանդիսավոր նիստ է տեղի ունեցել նաև Ալեքսանդրիայում։ Նոյեմբերի 29-ին Կահիրեի և Ալեքսանդրիայի հայ եկեղեցիներում հատուկ պատարագ է մատուցվել Հայկական ՍՍՌ 27-րդ տարեդարձի առթիվ։

***

ՆՅՈՒ-ՅՈՒԹ (ՏԱՍՍ)։— Նյու-Յութում ՍՍՌ Գլխավոր հյուպատոս Լոմակինը նոյեմբերի 25-ին ընդունելություն կազմակերպեց Հայկական ՍՍՌ կազմակերպման 27-րդ տարեդարձի առթիվ, որին ներկա էին ավելի քան 300 ամերիկահայեր։ Ընդունելությանը ներկա էին Գլխավոր Ասամբլեայում սովետական ղեկավար՝ ՍՍՌ Ար-

տաքին Գործերի Մինիստրի տեղակալ Ա. Յա. Վիշինսկին, Միավորված Ազգերի կազմակերպությունում ՍՍՌ ներկայացուցիչ՝ ՍՍՌ Արտաքին Գործերի Մինիստրի տեղակալ Ա. Ա. Գրոմիկոն և Բելոռուսական ՍՍՌ Արտաքին Գործերի Մինիստր Կիսիլյովը։

Ընդունելությունն անցավ բարեկամական միջնորդությամբ։